

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΟΥ ΛΑΪΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

Έτος ΙΒ'. 922

Ήτοιχίτης—Διευθυντής Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ—Συνδιευθυντής ΧΡ. Δ. ΖΩΗΜΙΧΟΣ Δευτέρα 13 Αυγούστου 1934

Η 5^η ΜΕΓΑΛΗ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ 2-9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

V ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΠΑΡΙ ΤΗΣ ΙΤΑΛΙΑΣ

6-21 Σεπτεμβρίου 1934

Παρέχονται αι μεγαλύτεραι ταξιδιωτικαί διευκολύνσεις

Μετάσχετε αὐτῆς — Ἐπισκεφθῆτέ την

Τοῦτο εἶναι μιὰ σύρραξις, τὴν ὅποιαν ὁ καθένας προσφέρει εἰς τὸν ἑαυτὸν του.

Ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Ἐμποροπανηγύρεως
GINO MAZZON

ΕΚΔΡΟΜΗ ΕΙΣ ΚΟΝΙΤΣΑΝ

Τοῦ ἐκδραμόντος Συνδιευθυντοῦ μας ΧΡ. Δ. ΖΩΗΜΙΧΟΥ

Προσκεκλημένοι τοῦ Πανηπειρώτου μας Κου Δημ. Ζώτου τοῦ Τσερκοβιστινοῦ, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὑπέροχη διαδρομὴ 21½ καὶ πλὴν ὥρων, μὲ τὸ αὐτοκίνητο, ἀνάμεσα ἀπὸ θάλασσά, κάμπους καὶ βουνά φθάσαμε τέλος, τὴν περασμένην Τρίτην, ἀπὸ τὰ Γιάννινα εἰς τὴν Κόνιτσαν. Ἡ ἐλλεινὴ κατάσταση τοῦ δρόμου δὲν μᾶς ἡμπόδισε ὡς τόσο, ν' ἀπολαύσωμε τὴν γραφικότητα τῆς διαδρομῆς ταύτης, μὲ τὰ εἶδη τοπεία, ποὺ περνοῦσαν εἰς κινήματα γραφικὰ ταινίαι ἀπὸ τὰ μάτια μας. Ἡ θέα τῆς Κόνιτσας, πρὶν ἀκόμη μὴ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν πόλιν, μᾶς ἐπροξένησεν ἀφάνταστη γοητεία. Σκαρφαλωμένη ἀμφεσκαρπία στὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους «Νύμφης» καὶ βουτηγμένη ἐν τῇ πράσινῃ, μοιάζει φωτογραφία ἀπαράμιλλη.

Τὸ ὁμῶνυμο πρὸς τὸ βουνὸ δάσος, ἀπὸ πεῦκα καὶ ἐλάτα, ἄνωθεν καὶ ὁ ὁλόφυτος κάμπος μὲ τὸν ποταμὸν Ἀφῶν εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ συμπληρόνου τὴν ἀνάβρυσσιν αὐτὴν ὡμορφιάς τῆς φύσεως. Τὸ πρῶτον, ποῦ συναντήσαμε φερόντες τὴν Κόνιτσαν, εἶπαν τὸ Ἀναγνωστοπούλειον Γυμνασίον τοῦ ὁποίου ὑπέρκειται ὁ θαυμάσιος καὶ εὐρυχωρότατος τουρκικὸς Στρατὼν, ἐνθα ἐδρεῖται ὁ λόχος Πεζικοῦ Κονίτσης.

Περνοῦμε ἀνάμεσα καὶ ἀπὸ τὰ δύο αὐτὰ κτίρια καὶ εἰς τὸ ἄγρο εἰσερχομένη τὴν Ἀγορὰν τῆς Κονίτσης, ἡ ὁποία εἶναι σκεπασμένη μὲ δύο πυκνὰς σειρὰς, ἀπὸ πλατάνια, τὰ ὁποία χαρίζουν ἐπὶ τοῦ κυκλοφοροῦντος τοῦ παχυτοῦ καὶ ἐρρεοῦς ἰσχυροῦ τῶν.

Πλὴν τοῦ σεβαστοῦ μου Διευθυντοῦ κ. Χρ. Χρηστοβασίλη

καὶ τοῦ Κουρεντινοῦ λοχαγοῦ μᾶς κ. Κωνστ. Αποστολίδου ὅσοι οἱ ἄλλοι ἡμεῖς οἱ ἐκδραμόντες εἰσερχομένη ἀπὸ τὴν Κόνιτσαν. Ἀλλ' ὡστόσο δὲν πέρασε πολλὰ καὶ εἰς τὸ πρῶτον κέντρον, ποῦ καθεῖσθε, γυνώσκουμε καὶ ἐγὼ δὲν ξέρω πόσους Κονιτσιώτες, ἀπὸ τοὺς ὁποίους, οἱ περισσότεροι ἐγγεῖνοι καὶ φίλοι μας. Τὸ βᾶπτισμα τῆς Κονιτσιώτικης χειρουργίας μᾶς τὸ δίνει πρῶτος ὁ γηραιὸς συνάδελφος Διευθυντὴς τῆς ἐν Κονίτσει ἐκδομῆς ἐφημερίδος «Ἐλπίς» κ. Σπύρος Δοβας. Κατόπιν καταφθάνουν οἱ ἐπιστήμονες τῆς Κονίτσης: ὁ δικηγόρος κ. Ἀριστ. Πύρρος, ὁ φαρμακοποιὸς κ. Ρούσης, ὁ ἰατρός κ. Δαμπρίδης, ὁ μεγαλέμπορος πατέρας τοῦ κ. Δάμ. Δαμπρίδης, ὁ κ. Χρ. Παπαχρηστείδης, ἀδελφὸς τοῦ πολιτευτοῦ, ὁ κ. Γεώργ. Κήττας, ἐμπορεὶ καὶ ἐπαγγελματίας, καὶ αἱ Ἀρχαὶ τοῦ τόπου. Ἡ εὐγενικότης τῶν καὶ ἡ ζωηρὰ ἐκδήλωσις τῶν πατριωτικῶν αἰσθημάτων τῶν μᾶς δίδουν τὰ πρῶτα δείγματα τοῦ πολιτισμοῦ, διὰ τὸν ὁποῖον οἱ Κονιτσιώτες φημιζοῦνται ἀνέκαθεν. Γνωστὴ τυγχάνει ἡ μεγάλη ἀκμὴ τῆς Κονίτσης, ἐπὶ τουρκοκρατίας. Ἀπετελοῦσε σπουδαιότατον ἐμπορικὸν κέντρον, τὸ ὁποῖον ἐξυπηρετοῖτο πλὴν τῆς ἐπαρχίας Κονίτσης καὶ ὁλόκληρον τὴν Βορείαν ἤπειρον, νοτίαν Μακεδονίαν καὶ τὴν περιφέρειαν τῶν Ἰωαννίνων. Ἰδίως ἐφημιζέτο ἡ ἀρχοντιά τῶν Τούρκων μπέηδων, ἐφέντηδων καὶ ἀγάδων, ὡς καὶ παντὸς εἶδους ἀξιωματοῦχοι Τούρκοι, ποῦ ἦσαν κάτοικοι ἢ εἶχον τὴν καταγωγὴν τῶν ἐκ Κονίτσης, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι ἡ μπέηρα τοῦ Ἀλή πασῶ

Χάμκω, τῆς ὁποίας εὐζώνται ἀκόμη τὰ εἶρηνα τῆς οἰκίας τῆς, μέσα σὲ μιὰ ἀπέραντη ἐκτασὴ οἰκοπέδου. Εἶχαν τοιαύτην ἀρχοντίαν καὶ ἤτο τόση ἡ εὐμερὶα τῶν, ὥστε τὰ Γιάννινα τὰ θεωροῦσαν χωριό, ἐνώπιον τῆς Κονίτσης, ἐξ' ὅου καὶ ἡ παροιμία «Κόνιτσα Κασαμπά, Γιάννινα χωριό». Σήμερον βέβαια δὲν μποροῦμε νὰ ποῦμε, ὅτι ἡ Κόνιτσα βρίσκεται σὲ πολὺ εὐχάριστον σημεῖον, πάντως ὅμως διακρίνεται ἀπὸ οἰανδήποτε ἄλλην κωμόπολιν, τόσον τῆς ἡπείρου ὅσον καὶ ὁλοκληροῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ συγκρινόμενῃ εὐρίσκεται εἰς τὴν πρώτην σειράν. Μπορεῖ ἡ οἰκονομικὴ τῆς στάθμη νὰ βρῆσκει σήμερον σὲ χαμηλὴν ἵεσιν, νὰ μὴν διατηρῇ τὴν παλαιὰν τῆς ἀνεφρότητα καὶ αἰγλήν, διότι τῆς εἶχει λείψει ὁ ἡμῶν σχεδὸν πληθυσμὸς τῆς, ὁ πλουσίωτος, μὲ τὴν ἀνταλλαγὴν. ὡς καὶ τὸν ὅσον διατηρεῖ τὸν πολιτισμὸν τῆς, τὴν ἀξιοπρεπὴ ἐμφάνισίν τῃ, καὶ τὸν κατὰ τὴν ποδὶ διακρίνει ἐναντι μερῶν τῶν Λαῶν. Διατηροῦνται ἀκόμη ζωρὰ τὰ ἴχνη τῆς ἀρχοντίας τῶν καὶ ἡ προσπάθειά τῶν ταπεινῶν νὰ συγκρατήσουν ὅπως εἴη ποτε τὰς συνθήσεις τῶν καλῶν ἡμερῶν, ἀπέδειξεν ἡ ἐμφάνισις τῶν σπιτιῶν τῶν, τὰ ὁποία ἀπαστράπτουν ἀπὸ καθαριότητος ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς καὶ ἀπὸ ἐπίπλωσιν ἀνωτέραν τῶν πόλεων. Μένουμε ἐκπληκτοὶ ἀπὸ τὴν παστράδα τῶν αὐλῶν τῶν σπιτιῶν, ἀπὸ τὴν ἐπιμελὴ τοποθέτησιν τῶν λουλουδιῶν καὶ ἀπὸ τὴν καλοπεριποίησιν γενικῶς τῶν σπιτιῶν, ποῦ μὲ ὅλα αὐτὰ, λαλὴ μὲ τὸν εὐρὺν ὥρον, ποῦ εἶχον γιὰ τὴν ἀπόστασιν, ποῦ ἀπέχον τὸ ἕνα ὅπτι ἀπὸ τοῦ ἄλλου, καὶ γενικῶς τὴν πρασινάδα τῶν περιβολίων τῶν, καὶ μὲ τὰς ὑπέροχας κληματαριὰς ὁλόγυρα ἀναμφισβητήτως ὁμοιάζουν τὰς ἐξοχικὰς βίλλας.

Ὅσον ὅμως μᾶς ἐνθουσιάζουν ὅλα αὐτὰ καὶ ἀκόμη περισσεύουν τὰ ἀφθονα κρυστάλλινα νερά, ποῦ τὸ καθά σπλὶν εἶχει καὶ τὴν βρύσην του, τόσο μᾶς ἀπαγορεύουν οἱ ἀκατάστατοι καὶ ἀελιέστατοι ἀρόμοι τῆς, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι μόνον γεμάτοι ἀπὸ πέτρες, ἀλλὰ ἀπὸ ἐνανσωρὸ βρόχους ἀπὸ λακκοῦλλας καὶ ἀπὸ χιλιεῖς δύο ἐκχώσεις.

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΖΩΗΜΙΧΟΣ

(Συνέχεια καὶ τέλος εἰς τὸ προσεχές)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ ΣΕ 1 ΩΡΑ ΚΑΙ 3¼ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ

Φίλιππος Χ. Χρηστοβασίλης.

Σὸς ἐπιστρέφοντὲς χειρὸς γράφον σου, μὲ τὸν τίτλον «Ἀπὸ τῆς Ἀθήνας εἰς Γιάννινα ἀεροπορικῶς σὲ 1 ὥρην καὶ 3¼ τῆς ὥρας» καὶ σοὺ ἐκφράζω πολλὰς εὐχαριστίας, διότι, ἐν τῶν πρώτων μὲ κατέστησες κοινωνὸν τῶν ἐντυπώσεων σου, ἐκ τοῦ πρώτου σου τοῦτου ἐναερίου ταξιδίου. Λέγω «ἐκ τῶν πρώτων», διότι φρονῶ, ὅτι κατόπιν θὰ λάβουν γνῶσιν καὶ ἄλλοι πολλοὶ, καθάσιν τὰ γραφόμενά σου εἶναι τοιαῦτα, ὥστε πρέπει νὰ ἴδουν τὸ πῶς τῆς δημοσιότητος, διὰ τοῦ τόπου.

Τὸ κατ' ἐμὲ μὲ πολλὴν εὐχαρίστησιν ἀνέγνωσα τὰ κατὰ τὴν ἐναερίον πτήσιν σου καὶ συνεταξίδευσεν μαζί σου, μὲ ταχύτητα ὅμως ἀσυγκρίτως ἀνωτέραν τῆς ἀεροπορικῆς ἰδικῆς σου, διότι ἐγὼ ἐφθάσα εἰς τὸ τέμα τῆς ἀναγνώσεως τῶν 16 σελ. τοῦ χειρογράφου σου ἐντὸς ὀλίγων λεπτῶν, ἐνφ' ὅσῳ ἐδαπάνησες 105 λεπτὰ διὰ τὴν διαδρομὴν σου. Θὰ ἐπεσφύμουν τὸ χεῖρὸν μου, ὥστε ἡ ἀναγνώσις τοῦ αὐτοῦ τῆς τοῦλάχιστον ἰσάλεπτον χρόνον, ὅποτε καὶ ἡ ἐκ ταύτης εὐχαρίστησίς μου θὰ ἦτο ἀσυγκρίτως μεγαλειότερα.

Ἡ χάρις τοῦ καλὰμου σου εἶναι πρὸς σίγουρον ἀπὸ ἐξῆς ἡδύ. Μὲ αὐτὴν διὰ ἀξιογραφίης καὶ τὰς ἐντυπώσεις σου ἐκ τῆς διαδρομῆς σου αἰθερίας ἀνὰ τὸν καλὸν οὐρανόν, ὅπως λέγει ὁ Σοφοκλῆς διὰ τὸν εἰς τὸ ἀχανὲς «διεφρηλατοῦνται» ἥλιος, ὁ δὲ ἀναγινώσκων τὰς σελίδας αὐτάς, τὰς εὐρίσκει ἐντάκτως ἐνδιαφερόσας καὶ ἐλκυστικὰς. Ἀλλ' αὐταὶ ἀποβαλόντων καὶ οὐσιωδῶς ὡφέλιμοι πλουτίζονται τὰς γνώσεις τοῦ ἀναγνώστου δι' ὅσον ἐγκατασπείρει χαριέντως γεωγραφικῶν καὶ ἱστορικῶν πολιτικῶν πληροφοριῶν. Συγκινεῖ δὲ ἡ ἐκ τῶν αἰθέρων ἀνάμνησις τῶν ἱστορικῶν γεγονότων καὶ τῶν ἡρώων κατὰ τὸν ἀνταρτικόν τῶν ἑλλενικῶν καὶ Ἀρματωλῶν, ἐφ' ὅσον ὁ πτεροῦτος γίγας ἱσταται ὑπεράνω καὶ διατρέχει τὰς χώρας, ἐν αἷς ἐδόξασαν τὰ δόξα των οἱ μάρτυρες αὐτοὶ καὶ πρῶτος τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας. Μὲ ἰδιαίτερον δὲ συγκίνησιν ἐγὼ ἀνέγνωσα δι' ἐκ τοῦ θύους τῆς πετρελῆς σου διέκρινες καὶ ἐκχιρῆτες μαρτυροῦν καὶ τὰ βραχὺ καὶ ἀπότομα τοῦ Τσαμαντὰ βουνά.

Ὅσον φθάσῃ δὲ ὁ ἀναγνώστης εἰς τὴν σελίδα, εἰς ἣν περιγράφεις τὸν ὅν διέτρεξε κίνδυνον τὸ ἀεροπλάνόν σου, παρ' ὀλίγον γὰ κατὰ ποντισθῇ εἰς τὸ ἀχανὲς, κατὰ συντηρῆται καὶ ὅλον τὸ ἐμψυχον πλήρωμά του, — ἡ περιγραφή σου καθίσταται τόσο ζωηρὰ, ὥστε ἡ φρίκη, ἥτις σὺς κατέλαβεν ἐνώπιον τοῦ κινδύνου ἐκείνου, μεταδίδεται καὶ εἰς τὸν ἀναγνώστην!

Πρέπει νὰ προσθέσω καὶ τὰ παρατηρήματα δημοτικὰ ἅμα καὶ οἱ διάλογοι κατὰ τὰς λαϊκὰς δοξασίας τῶν βουνῶν καὶ τῶν κάμπων, «ποῦ Χάροδεν παντέχουνε Χάρο δὲν καρτεροῦν», ὅπως τὰ καλὸν χιλιεῖς ἀγνώστους λαϊκὰς ποιητῆς, διηγέονται συναισθηματικὰ πατριωτικὰ καὶ ἀφωπυρίζουν γλυκύπικρους ἀναμνήσεις κλέους καὶ πένθους, καὶ ὁποῖαι ἀνὰ τὰ ὕψη ἀνέλθαι, εἰς ἃ δ

Ο ΔΗΜΑΡΧΟΣ
ΒΛΑΧΛΕΙΑΝ